

Gevorderdenopleiding DAS (20 ECTS)

Deze tweejarige deeltijdopleiding voor het diploma bestaat uit 4 onderwijsmodules met in totaal 20 contactdagen inclusief 4 minikliniekdagen. Samen met CAS leidt DAS op voor het Diploma MG. Dit diploma wordt erkend door de ESSOMM.

Alle 'ins en outs' van de kliniek, het onderzoek en de behandeling van complexere pijn- en dysfunctie-syndromen, waaronder ketenproblematiek, co-morbiditeit en belastende psychosociale factoren, passeren de revue. Alle diagnostische en therapeutische interventies worden geïndiceerd en getraind vanuit internationaal breed geaccepteerde en met wetenschappelijke evidence onderbouwde concepten uit de musculoskeletale geneeskunde. De stage is een belangrijk onderdeel van de gevorderdencursus DAS en bestaat uit 4 dagen minikliniek. Daarnaast kent elk DAS-studiejaar 2 individuele stagedagen.

● Inhoud

De gevorderdenopleiding DAS geeft een verdere verdieping van de kennis en vaardigheden, opgedaan in de basisopleiding CAS. Het is een deeltijdopleiding, die zich uitstrekt over 2 studiejaar. In het eerste studiejaar komen Module 3 (LWK en SIG) en Module 4 (CWK en TWK) aan bod en in het tweede studiejaar komen Module 5 (Extremiteten) en Module 6 (Integratie) aan bod. Na de modules 3, 4 en 5 zijn er formatieve toetsen over de behandelde leerstof en competentietoetsen. Na de Module 6 wordt het diploma-examen afgenomen over de leerstof van Modules 1 t/m 6. Totaal zijn er 20 contactdagen exclusief de diploma-toetsdag.

De Modules 3 t/m 5 bevatten elk vier onderwijsdagen met achtergronden, klinisch redeneren, diagnostiek en behandelprincipes bij aspecifieke en specifieke klachten van het bewegingsapparaat in hoor/responsiecolleges en werkgroepen. Daarnaast worden er in de werkgroepen na instructie praktisch geoefend in specifieke gewrichts- en spiertechnieken, functionele oefeningen, functionele training en worden de achtergronden van 'graded activity' en multidisciplinaire behandeling besproken. Ook zal worden ingegaan op onderzoek en behandeling van complexere pijn- en dysfunctiesyndromen waaronder ketenproblematiek, comorbiditeit en belastende psychosociale factoren. De Modules 3 t/m 5 bevatten elk tevens 1 kliniekdag. In Module 6 (Integratie) zijn er 4 stagedagen en 1 kliniekdag.

De stage is een belangrijk onderdeel van de gevorderdenopleiding DAS en bestaat totaal uit 6 kliniekdagen, waarvan 2 dagen al in de basisopleiding CAS worden gegeven. Daarnaast zijn er 4 individuele stagedagen die verspreid kunnen worden over de DAS-studiejaar.

DAS opleiding in schema:

Gevorderdenopleiding DAS 20 ECTS (150 onderwijsuren/410 uren zelfstudie)			
Module 3 LWK en SIG	5 dagen	5 ECTS	Inhoud Modules 3 t/m 5: - 4 dagen klinisch redeneren/diagnostiek/ behandelprincipes en achtergronden MG; praktijkinstructies, praktisch oefenen en werkgroepen in specifieke gewrichts- en spiertechneken, functionele oefeningen, functionele training, revalidatie en 'graded activity'/multidisciplinaire behandeling - 1 dag kliniek met patiënten
Module 4 CWK en TWK	5 dagen	5 ECTS	
Module 5 Extremiteten	5 dagen	5 ECTS	
Module 6 Integratie	5 dagen	5 ECTS	Inhoud Module 6: - 4 dagen stage - 1 dag kliniek met patiënten
Diploma examen Module 1 t/m 6 (totaal 30 ECTS)			

● **Competenties/eindkwalificaties**

1. De arts met het diploma MG kan in de 1e, 2e of 3e lijns gezondheidszorg een taak vervullen als zorgverlener met 'advanced competence' in diagnostiek en niet-operatieve behandeling van aandoeningen van het bewegingsapparaat.
2. De arts met het diploma MG heeft geactualiseerde theoretische kennis en praktische vaardigheden verworven om musculoskeletale geneeskunde uit te oefenen, gestoeld op evidence based medicine en evidence based practice.
3. De arts met het diploma MG heeft een kritische probleemoplossende instelling verworven m.b.t. musculoskeletale problematiek in diagnostiek en behandeling, gestoeld op wetenschappelijk onderbouwde methoden en vaardigheden. Hij is daarbij in staat om op systematische wijze informatie te verzamelen, te interpreteren, te ordenen en op adequate wijze ernaar te handelen.
4. De arts met het diploma MG kan bij een patient met een (complex) biomechanisch, medisch en /of psychosociaal gezondheidsprobleem van het bewegingsapparaat op basis van anamnese middels klinisch redeneren hypothesen formuleren en is in staat deze hypothesen te toetsen middels het verrichten van lichamelijk en eventueel aanvullend onderzoek.
5. De arts met het diploma MG kan bij een patient met klachten van het bewegingsapparaat prognostische factoren identificeren, de invloed van deze factoren op het te verwachten klinische beloop benoemen en de beïnvloedbaarheid van deze factoren expliciet aangeven.
6. De arts met het diploma MG is in staat om prognostische predictiemodellen t.a.v. het klinische beloop na behandeling te beoordelen op validiteit en toepasbaarheid in de klinische praktijk.
7. De arts met het diploma MG kan, na een anamnese en een lichamelijk onderzoek te hebben verricht, op een kritische en verantwoorde wijze een gefundeerde

- werkdiagnose vaststellen en op basis daarvan, in overleg met de patient, een behandelplan opstellen, uitvoeren en evalueren.
8. De arts met het diploma MG kan op basis van kennis en vaardigheden de patient met klachten van het bewegingsapparaat, effectief, doelmatig en veilig hulp verlenen met betrekking tot differentiaal diagnostiek, behandeling, eventuele verwijzing, adviseren en preventie.
  9. De arts met het diploma MG kent de verschillende mechanismen die verklarend kunnen zijn voor de effecten van MG-interventies (o.a. educatie, instructieoefeningen, oefentherapie, manuele therapie en cognitief gedragsmatige behandeling zoals 'graded activity', 'exposure in vivo').
  10. De arts met het diploma MG heeft kennis en inzicht in de achtergronden van de arbeidsrevalidatie en de kenmerken van het therapeutische beleid gericht op 'return-to-work' en presenteïsme in arbeid bij mensen met chronische klachten van het bewegingsapparaat.
  11. De arts met het diploma MG is in staat verschillende aspecten van verschillende vormen van een economische evaluatie toe te lichten.
  12. De arts met het diploma MG legt een moreel-ethische attitude aan de dag om de evidentie van MG-interventies in het belang van de patient altijd te willen raadplegen en mee te nemen in de 'shared decision making'.
  13. De arts met het diploma MG kent de neurofysiologische achtergronden van chronische pijn en sensitisatie en kan pijneducatie geven.
  14. De arts met het diploma MG kan interventies uit de musculoskeletale geneeskunde uitvoeren zoals informatie en uitleg geven, adviseren, instrueren t.a.v. ergonomische uitvoering van activiteiten en functionele oefeningen, hulpmiddelen voorschrijven, specifieke gewrichts- en spiertechnieken toepassen, medicatie voorschrijven in injecties geven.
  15. De arts met het diploma MG kan ten behoeve van verwijzers, collega's en medebehandelaars efficiënt een bondig verslag maken van patientgegevens uit de anamnese, het lichamenlijk onderzoek en het eventuele aanvullend onderzoek, alsmede het beleid en het beloop.
  16. De arts met het diploma MG is in staat een onderzoeksvraag te formuleren binnen het domein van de musculoskeletale geneeskunde met passend onderzoeksdesign inclusief een voorstel van de statistische analyse en hierover een presentatie van maximaal 15 min. te houden.

● **Werkvormen en leeractiviteiten**

Met interactieve hoorcolleges, werkgroepen, studieopdrachten, korte presentaties tijdens werkgroepen, leren werken met peer review en portfolio opbouwen is de opleiding op een actieve leest geschoeid. Elke cursusdag staat voor 6 contacturen studiebelasting.

Voorbeeld van een dagprogramma (Module 3 Dag 1 LWK)

10.45-11.00 uur	Ontvangst
11.00-11.45 uur	Werkgroep 1: casus patiënt met lage rugpijn
11.45-12.05 uur	Responsiecollege 1: Therapie bij mechanische syndromen
12.05-12.45 uur	Werkgroep 2: (3D) mobilisaties LWK

12.45-13.15 uur	Formatieve toets n.a.v. voorbereidingsopdrachten
13.15-14.00 uur	Pauze
14.00-14.15 uur	Nabespreking toets
14.15-15.00 uur	Werkgroep 3: Presentaties subclassificatie aspecifieke lage rugpijn i.h.b. "Movement based classification approaches to LBP" (zie artikel Karayaniss et al BMC 2012) o.a. volgens Fritz et al, Petersen et al., Ned. Ver. Anesthesiologen
15.00-16.00 uur	Werkgroep 4: Vervolg (3D) mobilisaties LWK
16.00-16.15 uur	Theepauze
16.15-16.35 uur	Responsiecollege 2: Evidence MG beleid bij aspecifieke LRP
16.35-17.15 uur	Werkgroep 5: Presentaties differentiaal diagnostiek m.b.t. belangrijkste vormen van specifieke rugpijn
17.15-17.45 uur	Werkgroep 6: Herhaling correctie antalgische dwangstanden
17.45-18.00 uur	Pauze met broodjes
18.00-19.00 uur	Werkgroep 7: Herhaling mobilisaties en instructie huisoefeningen

Overige praktische informatie

- Beoogde groepsgrootte: minimaal 6 cursisten tot een maximale groepsgrootte van 14
- Leslocatie: nog niet bekend
- Contact: www.swomm.nl

● Docenten

Diverse docenten van de SWOMM zullen hun bijdrage leveren, onder leiding van de onderwijscoördinator M.B. van Hogezaand, MScMG, arts MG, te weten:

- R. Brouwer, MScMG, arts MG
- P.M. Cuppen, MScMG, arts MG
- M.B. van Hogezaand, MScMG, arts MG
- H.K.R. van der Kolk, MScMG, sportarts, arts MG
- P. Ruber, bedrijfsarts, arts MG
- S. Rutte, MScMG, arts MG
- L. Savelkouls, huisarts, arts MG
- G. Winnubst, revalidatiearts, arts MG

● Curriculum werkgroep

- M.B. van Hogezaand, MScMG, arts MG, onderwijscoördinator
- Dr. M. Jonquiere, huisarts, arts MG n.p.
- Dr. W. Jorritsma, arts MG n.p.; curriculum coördinator